

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Μια κλήση που δεν έμεινε να προωθείται...

Δημοσιεύθηκε στις: 31-10-2012

'Ζητούν τον κ. Πιραντέλλο στο τηλέφωνο'
Αντόνιο Ταμπούκι, Θέατρο Κυδωνία
Έλενα Σταγκουράκη στα Χανιώτικα Νέα

«Θα ήθελα να τηλεφωνήσω στον κύριο Πιραντέλλο», δηλώνει επανειλημμένα ο (υποδόμενος τον) Φερνάντο Πεσσόα. Τι κι αν τελικά το τηλεφόνημα αυτό ποτέ δεν πραγματοποιείται; Ο Πεσσόα συνομιλεί με τον Πιραντέλλο, όπως και το έργο κατορθώνει να μιλήσει στο κοινό μέσα από την άκρως επιτυχημένη παρουσίασή του στο θέατρο Κυδωνία.

Το μονόπρακτο αυτό έργο του Αντόνιο Ταμπούκι συνιστά έναν υποθετικό μονόλιο του σημαντικότερου ποιητή της Πορτογαλίας του 20ού αιώνα, Φερνάντο Πεσσόα, βασισμένον στην εξίσου υποθετική επιθυμία του τελευταίου να επικοινωνήσει τηλεφωνικά με μιαν άλλη σπουδαία προσωπικότητα, τον Λουνίτζ Πιραντέλλο. «Η πιο ευγενής φιλοδοξία είναι να πάψουμε να είμαστε ο εαυτός μας»: πέρα από ανότερο υπαρξιακό αξίωμα, πρόκειται για την ιδέα, γύρω από την οποία δομείται κι αναπτύσσεται το έργο και συνάμα για την αποκρυστάλλωση της αλήθειας που βίωνε ο Πεσσόα, όντας κατακερματισμένος σε πολλαπλά «εγώ», αποτυπωμένα σε ετερόνυμους (ψευδώνυμα) όπως «Ρικάρτο Ρέις», «Άλβαρο ντε Κάμπος», «Άλμπερτο Καέριο» κ.ο.κ. Κατ' αντίστοιχα, ο συγγραφέας του έργου δίνει φωνή σε πλήθος προσώπων, μέσα από έναν εγκιβωτισμό χαρακτήρων και ρόλων. «Εγώ δεν είμαι κανείς. Κανείς, κι όμως πολλοί μαζί.» Το ομιλούν «εγώ» γίνεται έτσι ταυτόχρονα ο Πεσσόα, ένας ηθοποιός που τον υποδύνεται εν είδει κουρδιστής κούκλας, ο Κανένας, αλλά ακόμη κι ο κάθε θεατής χωριστά. Ωστόσο, ο πρωταγωνιστής δεν αρκείται μόνο στην υπονόμευση της ενότητας του χαρακτήρα του, αλλά δυναμιτίζει και το ίδιο το έργο, μιλώντας άλλοτε για κείμενο που του έχει δοθεί προς ερμηνεία κι άλλοτε για πλήρη απουσία του κι ανάγκη αυτοσχεδιασμού. Μέσα λοιπόν απ' αυτά τα παιχνίδια, αφενός ανάμεσα στο ενιαίο και το πολλαπλό «εγώ», αφετέρου ανάμεσα στο υπάρχον και το μη υπάρχον, θίγεται εξίσου πλήθος θεμάτων: α. η ελευθερία («οι χαρακτήρες είναι σκλάβοι ενός ρόλου και μιας μάσκας»), β. η τρέλα και η λογική («οι αγριότερες μάχες είναι εκείνες που συμβαίνουν μέσα στο κεφάλι μας»), γ. ο ρόλος του ατόμου στην κοινωνία («βγαίνω στον δρόμο και είμαι σαν όλους τους άλλους»), δ. ο έρωτας, «ένα όνειρο που το βλέπουμε με τα μάτια ανοιχτά», ε. το σώμα, σε αντίθεση με τη διάνοια και την ψυχή, («δεν χωρούν τόσο πολλές ψυχές σε ένα και μόνο σώμα»), στ. η ποίηση («να είναι άραγε η ποίηση αυτό το Μεσοδιάστημα ζωής;») και ζ. η φιλοσοφία της ύπαρξης («ο κόσμος είναι κόσμος μόνον όταν αμφισβητείται» ή «ο άνθρωπος δεν είναι ζώο, είναι μια σάρκα ευφυής, αν και μερικές φορές ασθενής»). Κοντολογίς, το έργο θεματοποιεί το σύνολο της ζωής «που θέλει πολλή ισορροπία και κούραση».

Όσο περίπλοκα, δυσνόητα κι αντιφατικά και αν φαντάζουν όλ' αυτά, η σκηνοθετική ματιά του Μιχάλη Βιρβιδάκη συνιστά καίριο μέσο προσπέλασης του έργου. Τόσο η ηθοποιία του ίδιου στον πρωταγωνιστικό ρόλο όσο και η σκηνοθεσία του, παίρνουν τον θεατή φιλικά απ' το χέρι και του διηγούνται επεισόδια πότε με τη σωστή διακύμανση της φωνής και τη φροντισμένη κίνηση, πότε με σκηνοθετικά ευρήματα όπως το κολλάς πάνω σε μουσαμά και πότε με το ταξίδι για το οποίο δίνουν έναυσμα συγκεκριμένα αντικείμενα. Εισερχόμενος στη σκηνή, ο Βιρβιδάκης μεταφέρει και τη σκευή της παράστασης. Αντίστοιχη με τα πολλά «εγώ» είναι και η πολλαπλή ουσία των χαρτιών που κρατά συνεχώς στα χέρια του και σκορπά, τα οποία συμβολίζουν τον ρόλο που έχει να υποδυθεί ο Ποιητής/Ηθοποιός - πρωταγωνιστής του έργου, τα βιώματα («τις πίκρες, τα δάκρυα» κ.λπ.), το «γραμμένο» της ζωής, «το πεπρωμένο» όπως ο ίδιος το ονομάζει, μα, σε ένα επόμενο επίπεδο και τα χαρτιά που όντως βρέθηκαν στο μπαούλο του Πεσσόα μετά τον θάνατό του. Το αποτέλεσμα όλων αυτών διπλό: αφενός η αναλογική και πρέπουσα απόδοση του έργου αφετέρου ένα άρτιο αισθητικό αποτέλεσμα και μια καλαίσθητη παράσταση.

Ο Αντώνης Παλιεράκης καλύπτει αρμονικά με την εκφραστικότητά του τις ανάγκες ενός ρόλου βιουβιού, μα συμπρωταγωνιστικού. Έξοχα τα σκηνικά και τα κοστούμια της Όλγας Βερυκάκη που αποδίδουν το κλίμα της εποχής. Τα αιωρούμενα αντικείμενα ταξιδεύουν τον θεατή μέσα στο μιαλό του πρωταγωνιστή του έργου κι αποτυπώνουν επιτυχώς τη γενικότερη διαταραγμένη νοητική του κατάσταση.

Μια παράσταση γεμάτη συμβολισμούς, φροντισμένη και ποιοτική, σαν αυτές στις οποίες μας έχει συνηθίσει το θέατρο Κυδωνία. Μια παράσταση που σίγουρα αξίζει να δει κανείς.

* Για περιορισμένο ακόμη αριθμό παραστάσεων στο θέατρο Κυδωνία.

 [Επιστροφή](#)